

'De Boom en de wereld'

Iedere boom is een huis - Kerndoel 40,44 & 54

Leerdoel:	- De leerlingen weten dat er veel verschillende dieren in bomen en bossen leven - De leerlingen weten dat ieder dier de boom op zijn eigen manier gebruikt
Tijd van het jaar:	Het jaar rond
Locatie:	In de klas
Tijdsduur:	90 minuten

Materialen:

- Kopieerblad 4-6 Iedere boom is een huis
- Per groep:
 - 1 (schoenen)doos
 - Lijm of plakband
 - Knutselmateriaal en eventueel natuurlijke materialen
 - Internet en/of boeken over dieren

Vorbereiding:

- Kopieer het 'Kopieerblad 4-6 Iedere boom is een huis' en knip de naambordjes uit.
- Verdeel de klas in kleine groepjes.



Inleiding:

Ieder dier leeft op z'n eigen plekje. In bomen en bossen wonen heel veel verschillende dieren. Het ene dier leeft op de stam van de bomen of op de bladeren. Andere soorten maken een hol of gat in de boom en leven daar in. Soms raken de dieren hun woonplek kwijt als een boom wordt omgezaagd. Dan moeten ze een boom in de buurt gaan zoeken.

Uitvoering:

Een bos bestaat uit bomen. Iedere boom is een huis voor dieren. De leerlingen gaan in groepjes onderzoeken hoe het huis van de dieren eruitziet. Ze gaan dat huis ook inrichten.

- Ieder groepje krijgt een doos, bijvoorbeeld een schoendoos. Dat is het huis van het dier. In die doos gaan ze de leefplaats van het dier namaken.
- Ieder groepje krijgt een naambordje van 1 van de 8 dieren ('Kopieerblad 4-6 Iedere boom is een huis'). Dat naambordje komt straks op het huis dat ze hebben gemaakt.
- De leerlingen gaan op internet en in natuurboeken informatie zoeken over hun dier. Waar leeft het dier in een boom? Maakt hij/zij daarin een nest? Hoe ziet dat nest er uit? Is dat nest om te slapen of leven daar ook hun jongen in? Als het dier geen nest heeft, waar zit het dier dan in de boom? Wat doet hij/zij daar? Woont het dier alleen of met een hele groep samen?
- De leerlingen krijgen ongeveer 20 minuten om informatie te vinden.
- In de doos maken de leerlingen de leefplaats van hun dier na. Dit kan met allerlei knutselmateriaal, maar ook met natuurlijk materiaal, zoals takjes, bladeren, schors of zand. Het wordt uiteindelijk een soort diorama of kijkdoos. Als een dier een echt hol heeft, dan komt in de doos de binnenkant van het 'huis'. Leeft een dier ergens buiten in een boom, dan wordt in de doos de omgeving nagemaakt, zodat je ziet hoe zijn leefomgeving eruitziet. Het is een soort 3D-foto van de leefplaats van het dier.
- Is de doos/woning ingericht, dan wordt het naamplaatje op de buitenkant van de doos geplakt. De leerlingen kunnen het dier ook knutselen of tekenen en in het huis plaatsen.

- Zijn de woningen klaar, dan gaat ieder groepje aan de hele klas vertellen wie er in hun huis woont. En waarom het zo is ingericht.
- Geef de dozen een plekje in het lokaal of op een andere plaats binnen school, zodat iedereen er van kan genieten.
De leerlingen kunnen er ook een boomflat van maken door de dozen te stapelen. De huizen van de dieren die op de grond leven, komen dan onderaan en de dieren die boven in de boomtoppen leven, zitten bovenaan. Je kunt zo een Nederlandse boom maken en een boom uit het regenwoud.

Informatie voor de leerkracht:

Beau de Boomboa

De Boomboa gaat 's-nachts jagen. Overdag slaapt hij. Dan hangt hij aan een boomtak waar hij helemaal omheen geslingerd is. Hierbij rolt de slang zich altijd om een tak en zorgt dat zijn kop in het midden van de windingen ligt. Hij leeft in tropische, warme en vochtige bossen. Hij komt vrijwel nooit op de grond. In de bomen zoekt hij naar hagedissen, muizen en kikkers.

Bora de Bosmier

Bosmieren wonen in een nest boven de grond. Alle mieren brengen naalden van de dennen en sparren naar de plek van hun woning. Daardoor zie je het nest als een bult in het bos liggen. Daarbinnen zitten kamertjes voor de koningin, voor de miereneieren en de mierenpoppen. Vanuit het mierennest lopen ze het bos in om eten te vinden. Ze lusten van alles: rupsen, wormen, slakken.

Bea de Boomklever

Boomklevers gebruiken vaak een oud spechtenhol. De opening metselen ze met modder precies op maat zodat grotere vogels er niet in kunnen. De bodem van het nest wordt bedekt met schilfers dennenschors en dode blaadjes. Soms maken ze boven de invliegopening een soort luifel. Ze broeden 1 of 2 keer per jaar en leggen dan 6 tot 9 eieren. Boomklevers broeden vaak meerdere malen in hetzelfde nest.

Familie Eikenprocessierups

De eikenprocessievlinder legt in de nazomer eitjes op de takken van een eikenboom. De rupsjes komen in april uit het ei en gaan op zoek naar verse jonge eikenblaadjes. Ze wonen samen, soms met honderden bij elkaar, tegen de stam of onder een tak. Hun nest bestaat uit draden waarbinnen ze zich overdag veilig voelen. In de nacht gaan ze op zoek naar eikenbladeren.

Elisa de Eekhoorn

Als er een oud spechtennest (hol) leegstaat, dan kan daar een eekhoorn in gaan wonen. Hij kan ook een nest van een ekster of kraai opzoeken en dat voor hemzelf inrichten. Als dat er niet is dan bouwt hij hoog in de bomen een bolvormig takkennest zo groot als een voetbal. Van binnen zijn de nesten bekleed met zacht materiaal zoals bast, gras, mos of wol.

Lian de Orang-oetan

Orang-oetans leven alleen nog in de regenwouden in Indonesië. Ze blijven de hele dag in de bomen zitten. Daar zoeken ze eten. Ze lusten bladeren, maar het liefste eten ze fruit. Ze maken elke nacht een nieuw slaapnest van takken en bladeren. Het zit boven in de boom en moet stevig zijn, want een mannetje orang-oetan weegt ongeveer net zoveel als een mens. De grotere takken zitten aan de buitenkant; aan de binnenkant zitten takken die ze kunnen buigen.

Ella en Evert Ekster

Eksters bouwen hun nest in een boom. Het zijn grote bolvormige nesten hoog in de bomen. De bodem is stevig gemaakt met modder of klei, met daarop wat dunne wortels van planten. Omdat er zo'n bolvormige kap overheen zit, kunnen vijanden minder makkelijk de ekster aanvallen. De ekster maakt vaak 1 nest om in te broeden en daarnaast nog 1 extra huis om te slapen én 1 om in te spelen.

Leo de Luiaard

Een luiaard hangt bijna heel zijn leven aan de takken van de bomen. Hij eet dan ook bijna alleen bladeren. Hij heeft geen nest. Alles gebeurt hangend aan de takken. De jongen worden in de bomen geboren en gaan met de moeder mee. Ze gaan wel even naar de grond om naar de wc te gaan. Op de grond is het gevaarlijk door de roofdieren, dus dat doen ze maar 1 keer per week. Het toilet is een kuiltje in de grond.



BeaudeBoomboa

Bora de Bosmier

Bea de Boomklever

Familie
Eikenprocessierups

Elisa de Eekhoorn

Lian de Orang-oetan

EllaenEvertEkster

Leo de Luiaard

